



СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Корекційно-реабілітаційні служби

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальностей: всіх

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин): 4 (120 год.): денна форма: 28 - лекції; 20 - семінарські; 72 - самостійна робота; заочна форма: 6 - лекції; 6 - семінарські; 108 - самостійна робота)

Мова викладання: українська

Презентаційні матеріали:

https://drive.google.com/drive/folders/1YhutgWHt1lZLU-Qw18_nqz1wHXzswQUj



2. Інформація про викладача

ПІБ: Холостенко Юлія Володимирівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат педагогічних наук, доцент

Кафедра: кафедра загальної педагогіки і спеціальної освіти

Робочий e-mail: kholostenkoj@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: п'ятниця 16.00

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет дисципліни - є процес формування в студентів професійного розуміння сутності соціальної реабілітації; розвиток в них уміння визначати мету і завдання реабілітаційної діяльності в залежності від потреб клієнта; сприяння усвідомленню студентами засобів і напрямків професійного самовдосконалення, розвиток в них навичок аналітико-пошукової діяльності та самоосвіти.

Мета дисципліни - підготовка майбутніх педагогів до роботи в реабілітаційних установах для дітей з інвалідністю. Ознайомлення студентів зі світовим досвідом в галузі соціальної реабілітації осіб з обмеженими можливостями життєдіяльності, а також з сучасною вітчизняною системою реабілітації інвалідів та її правовою основою;

Результати навчання:

Знати сутність принципів, змісту, форм і методів соціально- педагогічної роботи з дітьми з інвалідністю та їх сім'ями в умовах реабілітаційної установи; основні положення міжнародних і вітчизняних нормативно-правових документів у сфері соціального захисту інвалідів; вимоги до спеціалістів, які надають корекційно-реабілітаційні послуги; критерії та механізми оцінювання якості корекційно -реабілітаційних послуг.

Вміти аналізувати нормативно-правову базу корекційно- реабілітаційної допомоги клієнтам з обмеженими можливостями життєдіяльності та їхнім родинам; аналізувати потреби клієнта та його родини; визначати; оптимістично прогнозувати результати корекційно-реабілітаційної діяльності; удосконалювати зміст та форми корекційно-реабілітаційного процесу, спрямованого на оптимізацію особистісного розвитку клієнтів; виконувати професійні обов'язки з дотриманням етичних і моральних норм; постійно підвищувати професійний та загальнокультурний рівень, вдосконалювати професійну майстерність на основі критичного аналізу результатів своєї діяльності.

Комунікація: здатність до застосування психолого-педагогічних, корекційно-методичних та фахових знань; уміння відбирати і систематизувати діагностичний, корекційно-педагогічний матеріал з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей тих, хто навчається; здатність застосовувати відповідні методи, прийоми, форми, засоби корекційно-логопедичного навчання та виховання; формування системи дидактико-методичних знань і вмінь; здатність удосконалювати власну професійну діяльність. Здатність здійснювати освітньо-корекційний процес з урахуванням психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх.

Автономність та відповідальність: виконувати корекційну навчально- виховну роботу з профілактики, подолання вад мовленнєвого розвитку дітей у навчально-виховному, реабілітаційному процесі незалежно від типу закладу і форми організації навчально-виховної діяльності. Володіння засобами та методами корекції мовлення, емоційно-вольової сфери в процесі виховання дітей. Здатність корекційно спрямовувати діяльність дитячого колективу, в якому є дитина/діти з психофізичними порушеннями. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої суспільної інтеграції.

4. Зміст дисципліни

Тема № 1. Вступ до предмету. Медико-соціальні проблеми дитячої інвалідності. Причини дитячої інвалідності. Визначення понять «інвалід», «дитина з інвалідністю», «інвалідність», «втрата здоров'я», «обмеження життєдіяльності». Види та ступені обмежень життєдіяльності.

Тема № 2. Типологія інвалідності. Медичний та соціальний підходи до розуміння сутності інвалідності. Моделі соціальної підтримки осіб з інвалідністю.

Тема № 3. Комплексна реабілітація дітей з інвалідністю. Причини та наслідки психологічних проблем дітей з інвалідністю. Завдання корекційно-педагогічної роботи з дітьми з інвалідністю. Соціальна політика України щодо інвалідів. Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні».

Тема № 4. Порядок визнання дитини інвалідом. Право дитини з інвалідністю на державну соціальну допомогу. Порядок призначення та оформлення державної соціальної допомоги на дитину-інваліда.

2. Поняття «реабілітація інвалідів», види реабілітації. Комплексний характер реабілітації. Принципи реабілітації. Система реабілітації інвалідів в Україні. Державна типова програма реабілітації інвалідів.

3. Види реабілітаційних заходів щодо дітей з інвалідністю, передбачені Державною типовою програмою реабілітації інвалідів. Забезпечення дітей з інвалідністю технічними та іншими засобами реабілітації. Індивідуальна програма реабілітації інваліда. Порядок

надання дітям-інвалідам реабілітаційних послуг

Тема № 5. Інноваційні технології соціальної реабілітації дітей з інвалідністю. Завдання системи раннього втручання. Фахівці команди раннього втручання. Функції корекційного педагога у команді раннього втручання.

Тема № 6. Методи ранньої діагностики розвитку дитини. Програми раннього розвитку. Встановлення контакту з дитиною раннього віку. Діти з особливими комунікативними потребами. Альтернативна комунікація. Соціокультурна реабілітація дітей з інвалідністю.

Тема № 7. Корекційно-педагогічна робота з дітьми з інвалідністю в реабілітаційних установах.

Тема № 8. Просвітницько-педагогічна робота з членами сімей дітей з інвалідністю у реабілітаційних установах.

Тема № 9. Моніторинг та оцінка якості послуг із соціальної реабілітації дітей з інвалідністю. Сутність процесу моніторингу надання соціальних послуг. Труднощі, які виникають при оцінці результативності та ефективності послуг соціальної реабілітації дітей з інвалідністю. Оцінка якості надання послуг соціальної реабілітації. Орієнтовний перелік вимог до якості послуг із соціальної реабілітації дітей з інвалідністю.

5. Політика курсу

Відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на практичних заняттях (під час дистанційної форми навчання – в режимі онлайн). Студенти мають бути оцінені не менше ніж з 70% практичних занять (у випадку, якщо студент не був оцінений на занятті, він має право виконати індивідуальне завдання). Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, був відсутній на практичному занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Академічна доброчесність

Студенти мають дотримуватися правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту

Навчальна дисципліна не передбачає використання здобувачами генеративних моделей штучного інтелекту. Генерація тексту для виконання індивідуальних занять або підготовки до практичних занять буде кваліфікуватися як порушення академічної доброчесності.

6. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на практичних заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота проводиться у письмовій тестовій формі та включає 30 тестових завдань різних рівнів складності.

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи (дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	1
2.	Складання плану реферату	1
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	3
4.	Дотримання правил реферуванням наукових	2

	публікацій	
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	1
Разом		10

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю, тобто модульної контрольної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «30». За кожне правильно вирішене тестове завдання студент отримує 1 бал. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу – 30 балів.

Таблиця переведення балів

за виконання модульної контрольної роботи

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	
27-30	5	відмінно
23-26	4	добре
16-22	3	задовільно
0-15	2	незадовільно

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Брушневська І. М., Рібцун Ю. В. Комунікативний компонент мовленнєвої діяльності у дітей: діагностичний комплекс : навч.-метод. посіб. для роботи з дітьми із порушеннями мовлення. Запоріжжя : ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2020. 124с. (лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України № 22.1/12-Г-232 від 19.04.2019р.).
2. Вакуленко Л.О. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії. К. : Укрмедкнига. 2019. 372с.
3. Глоба О. П. Регіональне реабілітаційне середовище як фактор соціалізації дітей і молоді з обмеженими психофізичними можливостями: [монографія] / О. П. Глоба. - Краматорськ: ДДМА, 2011. - 348с.
4. Глоба О. П. Концепція створення в Україні Національної системи корекційно-реабілітаційних послуг. Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки). Збірник наукових праць. За редакцією В. М. Синьова, О. В. Гаврилова. Випуск 5, в 2-х т., том 2. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2015. С. 64-76.
5. Дефектологічний словник: навчальний посібник / за редакцією В.І. Богдаря, В.М. Синьова. – К.: «МП Леся», 2011. – 528с.
6. Дегтяренко Т. М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами [Текст] : навчальний посібник / Т. М. Дегтяренко, Л. С. Вавіна ; М-во освіти і науки України; Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. - Суми : Університетська книга, 2013. - 301 с. Інструкція про встановлення груп інвалідності, затверджена Наказом МОЗ України від 07.04.2004

- р. № 183 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0516-04>
7. Конвенція про права дитини, прийнята резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1989 року [Електронний ресурс]. –Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_021 Національна Асамблея інвалідів України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://naiu.org.ua/>
 8. Сташук О. О. Соціальний практикум як реабілітаційна складова інтеграції дітей дошкільного віку з особливими потребами в соціальне середовище. Збірник наукових праць «Педагогічний процес: теорія і практика». Київ, 2018. № 1-2 (60-61). С. 168–177.
 9. Children’s Vision Rehabilitation Program. Robert C. Byrd Health Sciences Center. West Virginia University. URL: <http://www.hsc.wvu.edu/Eye/Child-Vision-Rehab>
 10. Fthenakis W. E. Der Bayerische Bildungs und Erziehungsplan für Kinder in Tageseinrichtungen bis zur Einschulung. München, 2012. 520 p.
 11. National rehabilitation center for children with disabilities. National Rehabilitation Center for Children with Disabilities. URL: <http://www.ryouikunet.com/introduction/english.html>.
 12. Sawyer M. Connecting with Families to Facilitate and Enhance Involvement. Teaching exceptional children. 2014. Vol. 47. № 3. P. 172–179. doi: <https://doi.org/10.1177/0040059914558946>.

Затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки і спеціальної освіти
(протокол №9 від 09.02. 2024 р.)